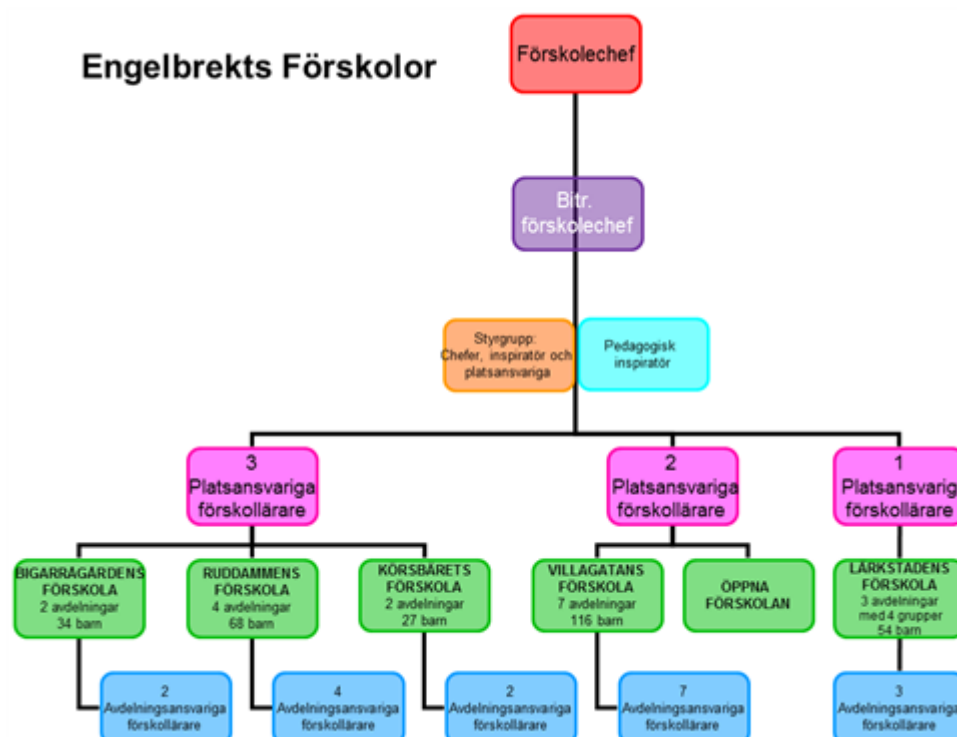

Handläggare: Johanna Wennelin
Telefon: 076-129 31 42

Kvalitetsredovisning

Strukturella förutsättningar och organisation

Enhetens förskolor

Engelbrekts förskolor är en kommunal förskoleenhet inom Östermalms stadsdelsförvaltning. Villagatan och Ruddammen, finns i fristående kulturmärkta fastigheter, övriga tre i flerbostadshus. Alla förskolor har tillgång till gårdar för utevistelse och gårdarna varierar i storlek.

- Villagatans förskola, sju avdelningar samt en öppen förskola.
- Ruddammens förskola, fyra avdelningar
- Lärkstadens förskola, tre avdelningar
- Bigarrågårdens förskola, två avdelningar
- Körsbärets förskola, två avdelningar

Personal

Antalet anställda i enheten är 74 personer.

- 4 % (3) av de anställda tillhör ledningen
- 38 % (28 st) av de anställda är förskollärare.
- 47 % (35 st) av de anställda är utbildade barnskötare.
- 13,5 % (10 st) är anställda som verksamhetsstöd fördelat på 8 heltidstjänster.
- 25.5 % (19 st) av enhetens pedagoger är flerspråkiga

Villagatans förskola har kock anställd på heltid och ett ekonomibiträde på halvtid.

Ruddammens, Bigarrågårdens och Körsbärets förskola har gemensam kock anställd på heltid och ett ekonomibiträde på halvtid. Köket finns på Ruddammens förskola.

Lärkstadens förskola har kock anställd på 80%.

Förskolornas städning sköts av entreprenadföretag.

Inom förskolorna finns ombud för brandsäkerhet, kultur, miljö, hälsa IT och under hösten läsombud.

Barn

I enheten är ca 300 barn inskrivna.

- 1% (3 barn) har annat modersmål än svenska.
- 25,3% (75 barn) har fler modersmål varav ett är svenska.
- 3,7% (11 barn) har verksamhetsstöd.
- 11 % (34) av barnen har specialkost.

Öppen förskola

Öppna förskolan vänder sig till barn som inte är inskrivna i förskolan, barnens föräldrar eller annan vuxen följer med dem. Besökarna är inte inskrivna utan avgör själva när och hur ofta de vill delta. Antal barnbesök under 2014 beräknas hamna på omkring samma antal som förra året, cirka 5200. Varje barn har minst en förälder eller annan vuxen med sig vilket innebär att det blir cirka 10 400 besökare under 2014. Ofta vill fler komma än vad som får plats och STOP-skylden hänger ofta på ytterdörren på grund av säkerhet- och trivselskäl.

Verksamheten erbjuder en pedagogisk gruppverksamhet där kunskap, stöd, glädje, stimulans och gemenskap genomsyrar verksamheten. Många nya kontakter mellan föräldrar etableras här. Öppna förskolan utgår från barnens behov och drivs av en förskollärare och en barnskötare med lång erfarenhet. Gemensam sångstund är en planerad aktivitet vid varje grupptillfälle. Pyssel erbjuds för de som önskar till exempel gipsavtryck, trummor och färgtryck på canvastavlor. Traditioner uppmärksammas också.

Under året har Öppna förskolan bjudit in föreläsare av bibliotekarie som ett led i den satsning på bilderböcker och högläsning som görs på förskolan. Matlagningskurs för föräldrar med de yngsta barnen har också erbjudits. Öppna förskolan anordnar kontinuerligt första hjälpen kurs på kvällstid för föräldrar. Två - tre gånger per termin erbjuder Öppna Förskolan spädbarnsmassage under en period av fem veckor och till den gruppen krävs föranmälan. Vt 2014 hade Öppna förskolan och Familjeenheten ett samarbete med en mindre grupp föräldrar en eftermiddag i veckan. Under ungefär halva ht 2014 samarbetade Öppna förskolan med BVC och tog emot besök av föräldragrupper. Det var mycket uppskattat. Resterande (av dessa) eftermiddagar har man provat att ha grupp som vänder sig till "oss som ännu inte kryper" vilket också har varit populärt. STOPP-skylden måste även upp där ibland.

Öppna förskolans pedagoger är en del av enhetens övriga verksamhet och medverkar på planeringsdagar, APT och föreläsningar med övrig personal. Pedagogerna medverkar också i nätverk med andra öppna förskolor för att tillsammans diskutera och utvecklas. Vi tar även emot studiebesök. I år stängde vi öppna förskolan en dag för att pedagogerna skulle ha möjlighet att gå på en heldagsföreläsning om småbarnsrytmik.

Ledning

Organisationen/roller har förändrats under året då enhetens tidigare förskolechef gick i pension. Enhetens nya förskolechef var tidigare biträdande i enheten. Enheten leds i nära samarbete med biträdande förskolechef och pedagogisk inspiratör. Det yttersta och övergripande ansvaret ligger på förskolechefen. Enheten har en styrgrupp för övergripande enhetsfrågor. Styrgruppen består av varje förskolas platsansvariga förskollärare (Villagatans förskola har två pga av förskolans storlek). Det pedagogiska utvecklingsarbetet inom enheten leds dessutom av varje avdelnings ansvariga förskollärare. De ingår även i övergripande nätverksgrupper tillsammans med teamet på avdelningen.

Underlag, källor och kvalitetsarbetets genomförande

Kvalitetsredovisningen upprättas utifrån:

Pedagogernas och avdelningarnas analyser och uppföljningar av tema- och projektarbeten, pedagogisk dokumentation, utvecklingssamtal, observationer och gemensamma reflektioner. Dessa i sin tur ligger till grund för det fortsatta arbetet och diskussioner.

Tertialrapport 1: Avdelningsansvariga och ledning diskuterade under ett nätverk hur arbetet fungerar på avdelningarna utifrån åtaganden, förväntat resultat och arbetssätt i VP och varje avdelnings arbetsplan.

Tertialrapport 2: Varje avdelning skrev, utifrån ett gemensamt dokument, en uppföljning av arbetet på avdelningens arbete under vårterminen utifrån

åtaganden, förväntat resultat och arbetssätt i VP och varje avdelnings arbetsplan. Uppföljningsdokumentet lämnades in till ledning som underlag till enhetens T2:a.

Inför kvalitetsredovisning: Avdelningsansvariga diskuterade under ett nätverk, där ledning medverkade, hur arbetet fungerat under hösten utifrån åtaganden, förväntat resultat och arbetssätt i VP och varje avdelnings arbetsplan. Diskussionerna skrevs kortfattat ner och lämnades till ledning som underlag till kvalitetsredovisningen

Brukarundersökningen: Varje avdelning analyserade sitt resultat. Varje förskola har arbetat med resultatet utifrån "Vad gör vi med resultatet" på ett APT då all personal har medverkat. Vi har även lyft det på föräldramöten och förskoleråd.

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling: Kartläggning görs utifrån en gemensam checklista på varje avdelning. Vi har arbetat utifrån "Vad gör vi med resultatet" på ett APT för att lyfta vad varje förskola ska fördjupa sig i tillsammans under 2015. Föräldrar får en enkät som är anonym med frågor utifrån diskrimineringslagen och skollagen inför vårt kartlägningsarbete.

Kvalitetsindikatorn: På grund av arbetet med "Vad gör vi med resultatet" ligger vi efter med höstens systematiska kvalitetsarbete. Vi har precis haft ett nätverk för genomgång av indikatorerna med avdelningsansvariga samt gått igenom dokumentet som vänder sig till förskolechefen då vi anser det vara lättare att förstå. Resultaten av avdelningarnas självvärdering redovisas senast den 19 december.

Förskoleråden har gett feedback och lyft frågeställningar.

Utvecklingssamtal: Under hösten har förskolechef, biträdande förskolechef och pedagogisk inspiratör diskuterat varje avdelnings arbete utifrån tertialrapport 2, självvärdering och brukarundersökning. Vi ska sammanställa tips och ideer som inkommit under samtalen.

Mål/Åtaganden

Utveckling och Lärande

NÄMNDMÅL:

En hållbar livsmiljö värnas och utvecklas på Östermalm

Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Period
Andel anställda som går eller cyklar till arbetet	38,46 %	30 %	2014

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2013-01-01	2014-12-31

ÅTAGANDE:**Förskolan vidtar i sitt arbete åtgärder som främjar barnens miljömedvetenhet****Förväntat resultat**

Alla barn inom enheten använder återvinningsmaterial i sitt skapande
Vi gör barnen medvetna om vikten av att stänga vattenkranen och släcka lampor
Alla barn är delaktiga i arbetet kring återvinning av papper, glas, plast och metall
Alla barn på de förskolor där matsortering sker är delaktiga i hanteringen och har efter mognad insikt i vad det innebär
Trasiga plastpennor tas tillvara via Pennbrigaden
Barnen plockar upp skräp efter sig och lär sig med stigande ålder att måna om djur, skog och mark

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör och ser att barnen i lek och samtal använder sin kunskap om vikten att värna om livsmiljön.

Resultat

Avdelningarnas interna tertiärrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten och åtagandet är uppfyllt. I skalan 1-6 har 83 % av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagande *Barnen har i lek och samtal använt sin kunskap om vikten att värna om livsmiljön.*

Till nästa års VP ska vi ändra om formuleringen under "Åtagandet är uppfyllt när" så att barnens handlingar i vardagen uppmärksammas mer. Exempel på det är att man ser att barnen kastar papper i pappersinsamlingen.

Återvinningsmaterial är en naturlig del i skapandet. Vi kan utveckla vårt skapande genom att sprida goda exempel i enheten och ge återvinningsmaterial ännu större plats.

Arbetet med att prata/påminna om vikten att stänga av vattenkranar och släcka lampor sker i det vardagliga samtalet.

Alla förskolor har en återvinningsstation och barnen turas om att gå till kommunens återvinningsstationer. Enhetens arbete med att spara alla trasiga plastpennor till Pennbrigaden har fortsatt. Pengarna går till SOS-barnbyar.

Skräpplockardagar har genomförts och städdagar av gården. Barnen har tagit arbetet på stort allvar och några föräldrar blev inspirerade av att ta idén till sina arbeten. De minsta barnen talar mycket om att nu kommer sopbilen och hämtar skräp. Flera av enhetens förskolor utnyttjade hela veckan till att uppmärksamma miljöfrämjande åtgärder efter förslag från enhetens miljögrupp.

Genom regelbundna besök i skogen har barnen blivit medvetna hur man agerar i naturen vilket pedagogerna har observera. I skogen talar man om vikten av att

värna en ren miljö och att inte lämna skräp kvar. Man talar också om djuren i naturen.

I tre av förskolorna samlas matavfall till biogas, som bla. driver stadens bussar. Dock ska pedagogerna bli bättre att göra barnen medvetna om vart matavfallet går.

Både barn och pedagoger är medvetna om vikten av släcka lampor och spara på vatten.

Pedagogerna strävar efter att utveckla sitt arbete med att medvetandegöra barnen i miljöfrågor genom drama, litteratur, spel som miljömemo/lotta och vid rutinsituationer.

Miljögruppens arbete

Enhetens miljögrupp, med en representant från varje förskola, har under vårens interna nätverk uppdaterat sig på stadsdelens hållbarhetsprofil för förskoleverksamhet. Miljögruppen tog också del av och diskuterade Naturskyddsföreningens rapport "Giftfria barn leka bäst" och "13 punkter som giftbantar förskolan". Det redovisades på APT på våren.

Förskolornas miljöansvariga och ledning var på en halvdagsutbildning under hösten som anordnades av "Värdskapet AB". Utbildningen uppskattades av alla och vi fick insikt om att vår enhet ligger väl framme när det gäller miljötänk och miljöarbete med barnen. Vi har förmedlat delar av utbildningen till all personal på APT under hösten. På det efterföljande miljömötet i enheten, diskuterade vi våra nya kunskaper och inventerade vad vi redan arbetar med. Vi kommer fortsättningsvis att bedriva miljöarbetet som tidigare i avvaktan på de riktlinjer stadsdelen kommer att presentera 2015.

NÄMNDMÅL:

Invånare på Östermalm upplever en varierad och tillgänglig kultur och fritid

ÅTAGANDE:

Varje barn erbjuds rika möjligheter till ett varierande kulturutbud FÖR, AV och MED barn

Förväntat resultat

Alla barn inom enheten upplever olika utbud av professionella kulturupplevelser
Kulturaktiviteter/studiebesök kopplas i största mån till tema-/projektarbete

Alla barn inom enheten ges möjlighet till eget kulturskapande

Alla barn har tillsammans med vuxna fått möjlighet att delta i traditionella lekar/spel och traditioner

IKT (Informations och kommunikations-teknologi) används

Åtagandet är uppfyllt då vi ser att:

Barnen använder sina erfarenheter från kulturupplevelser spontant i lek och skapande.

Resultat

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att :

78 % av enhetens föräldrar är nöjd med hur förskolan ger barnen möjlighet att ta del av stadens kulturutbud (85 % 2013).

92% av enhetens föräldrar anser att barnen uppmuntras till att själv få skapa och uttrycka sig med musik, dans, sång, rytmik, rörelse (90 % 2013)

Avdelningarnas interna tertialrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten och åtagandet är uppfyllt. I skalan 1-6 har 89 % av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandet *Barnen använder sina erfarenheter från kulturupplevelser spontant i lek och skapande.*

Kultur FÖR barn - Föräldrarnas nöjdhet med hur förskolan ger deras barn möjlighet att ta del av stadens kulturutbud har sjunkit med 7%. De öronmärkta kulturpengar har varit mycket uppskattade av pedagogerna. Enheten har ett temainriktat arbetssätt där "kultur" ingått både i skapande och genom kulturaktiviteter/studiebesök. Man har diskuterat syftet med besök på museer i förhållande till projektet med barnen. Dessa besök har lett till kulturskapande i projektarbetet. Många barn har erbjudits någon form av kulturaktiviteter och/eller studiebesök till museum eller teatrar. Majoriteten av barnen har erbjudits någon form av kulturaktivitet genom besök till förskolan av till exempel sagotant, föreställningar eller andra externa kulturutövare. Besök på biblioteket är även en stor tillgång i det temainriktade arbetet. Detta uppfattas kanske inte som en del av stadens kulturutbud av alla.

Några avdelningar som inte gått iväg på teater m.m. uppger att barngruppen vt14 var för små, men de kommer att satsa på kultur under ht14 om verksamheten tillåter. Annars bjuder vi in kulturutövare till förskolan från stadens utbud. En förskolas småbarnsavdelningar bjöd in kulturutövare till sommarfesten tillsammans med föräldrarna.

Kultur AV och MED barn - Vi har använt olika material i vårt skapande och materialet finns i barnens nivå så långt det är möjligt. Att skapa är ett återkommande inslag på förskolorna och vi för diskussioner och reflekterar hur man presenterar material samt vad det vi erbjuder betyder för barnens egna skapande. Rytmik, "röris" och dans är också vanliga inslag i verksamheterna.

Två av enhetens förskolor har en rytmikpedagog anställd på deltid. Hennes arbete är mycket uppskattat och berikar barnens kulturupplevelser genom sång, musik och dans. Hon är även med och planerar och driver förskolornas sommaravslutning och Lucia. Önskemål om att få tillgång till hennes profession finns på övriga tre förskolor.

Andra exempel är gemensamma sångsamlingar på förskolorna. Det är alltid uppskattat när en pedagog spelar instrument. Några avdelningar använder teckenstöd till sånger. En av förskolorna har fått ett piano för barnen att spela på. En avdelning på övriga förskolorna hade under våren en pedagog med

musiklärarutbildning anställd två dagar i veckan. Det berikade hela förskolan med sång och rytmik.

En förskolas har besökt ett äldreboende och barnen sjöng då välkända gamla låtar för de äldre. Till Lucia brukar de besöka dem igen.

Vi har sett barn använda sin erfarenhet från kulturupplevelser genom att bland annat göra egna flanosagor och spela upp dem för varandra.

Enhetens kulturombud

Varje förskola har ett kulturombud. Enhetens kulturombud från enhetens tre största förskolor har deltagit i det centrala nätverket, där man bl.a. gått igenom Kultur i ögonhöjd 2014-2016. Man har träffat bibliotekarierna från inför höstens stora lässatsning samt gjort studiebesök på två förskolor på Östermalm. Det ena studiebesöket hade kulturombudet på Villagatan bjudit in till.

Danspilotintroduktionen i april var mycket uppskattad men det är svårt att förmedla dansen.

IKT redovisas gemensamt för samtliga åtaganden under "Analys och bedömning".

Analys

Föräldrarnas nöjdhet med hur förskolan ger deras barn möjlighet att ta del av stadens kulturutbud har sjunkit med 7%. Vi har antingen inte nått fram till föräldrar med hur vi arbetar med Stockholm stads kultur eller så är frågeställningen svårtolkad. Vi har arbetat med begreppet kultur under hösten 2014 på samma sätt som vi gjorde med "fysisk aktivitet" under 2013. Det vill säga använda begreppet "Stockholm stads kultur" i samtal, informera, förklara och visa vårt arbete med kultur på dokumentationsväggar och månadsbrev. Några föräldrar lyfte att det kan vara en reaktion på att kulturpengen sänkts men det gjorde den 2014 och undersökningens största del är 2013 men det kan vara en anledning. Vi väntar med spänning på resultatet 2015.

NÄMNDMÅL:

Förskolorna ger varje barn vad de behöver för att inhämta och utveckla kunskaper och värden.

ÅTAGANDE:

Varje barn erbjuds aktiviteter där förståelse och intresse för matematik utvecklas

Förväntat resultat

Matematiska begrepp synliggörs och kopplas i största mån till tema/projekt

Vi erbjuder planerade aktiviteter med matematik i fokus utifrån barnens intressen och erfarenheter

Vi fångar tillfällen att diskutera och utforska matematik i vardagen såväl ute som inne

Vi har material i form av sortering, klassificering, jämförande och till bygg- och

konstruktionslek

IKT (Informations och kommunikations-teknologi) har använts

Månadsbrev används för att informera om arbetet kring matematik under året

Barn erbjuds tillfällen att i mindre grupper få diskutera och testa egna teorier

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör barnen använda matematiska begrepp i lek och utforskande sammanhang

Resultat

Åtagandet är uppfyllt. Vi hör barnen använda matematiska begrepp i lek och utforskande sammanhang

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att 91 % av enhetens föräldrar anser att barnen uppmuntras i att utveckla sitt matematiska tänkande (89% 2013)

Avdelningarnas interna tertiärrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten. I skalan 1-6 har 94% av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandet "*Vi hör barnen använda matematiska begrepp i lek och utforskande sammanhang*". Exempel som tas upp är "knattematte", "matte på burk", "matematik ute", IKT med bra matematiska appar, "mattehylla/hörna, samling, bygg och konstruktionsrum. Matematik lyfts mycket och ofta i vardagliga situationer och några avdelningar lyfter vikten av att sätta på sig "matteglasögonen" med jämna mellanrum. Uppföljningsrapporterna visar att matematik är ett ämne som lätt går att integrera i temaarbetet, i vardagen och i planerade aktiviteter. Vi bör utveckla, de förskolor som har, gårdar genom att tillföra mer stimulerande, varierande och utmanande matematiskt material.

IKT och månadsbrev redovisas gemensamt för samtliga åtaganden under "Analys och bedömning".

ÅTAGANDE:

Varje barn erbjuds aktiviteter där förståelse och intresse för naturvetenskap och teknik utvecklas

Förväntat resultat

Barnen kontinuerligt erbjuds tillfällen att utforska naturen med växter, djur och olika naturfenomen.

Vi har experimenterat och studerat kring vardagsfenomen och teknik

IKT (Informations och kommunikations-teknologi) har använts

Information om arbetet med natur och teknik tagits upp i månadsbrev under året
Naturmaterial kompletterar materialet på förskolan.

Verksamheten erbjuder olika tekniker, material och redskap

Barn erbjuds tillfällen att i mindre grupper få diskutera och testa egna teorier

Avdelningens arbete kopplas i största mån till tema/projekt

Åtagandet är uppfyllt när:

Barnen spontant utforskar, frågar och samtalar kring naturvetenskap.
Barnen har egna tankar, funderingar och teorier om teknik i vardagen

Resultat

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att 94% av enhetens föräldrar anser att barnen uppmuntras till att utveckla förståelse för naturvetenskapliga fenomen (89% 2013).

Avdelningarnas interna tertiärrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten och åtagandet är uppfyllt. I skalan 1-6 har 94% av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandet: *Barnen spontant utforskar, frågar och samtalar kring naturvetenskap* och *Barnen har egna tankar, funderingar och teorier om teknik i vardagen*. Här lyfts arbeten med att följa puppa till fjäril och vikten av att vara i skogen där möjligheter och frågor väcks. När man väl fångat vardagstekniken och kommit igång med att experimentera så är det lätt att fortsätta. Många avdelningar lyfter att de vill ta in mer naturmaterial till skapandet och andra aktiviteter. Flera avdelningar har i det temainriktade arbetet jobbat med tex kroppen, luft och vatten och i det naturligt integrerat naturvetenskap och teknik. En avdelning med de yngsta barnen har som exempel arbetat mycket med fågelläten där användes iPaden som hjälpmedel för att lyssna på lätena om och om igen. Denna aktivitet har lätt kunnat förflyttats utomhus utomhus. Vi har upptäckt att samarbete mellan avdelningar kunnat förbättrats då många har arbetat med liknande teman. Detta är något som ska fångas upp då vi planerar nätverk.

IKT och månadsbrev redovisas gemensamt för samtliga åtaganden under "Analys och bedömning".

ÅTAGANDE:

Varje barn erbjuds aktiviteter där språkutveckling och kommunikation utvecklas

Förväntat resultat

Vuxna är språkliga förebilder med ett rikt och nyanserat språk
Planerade aktiviteter både i stor och liten grupp kopplas i största mån till tema/projekt
För barn med annat modersmål än svenska görs en kartläggning tillsammans med föräldrar
Arbetsätt och material är anpassat även till de barn som har behov av extra stöd i sin språkliga och kommunikativa utveckling
Vi fångar tillfällen till dialog och kommunikation
Bokstäver och symboler finns synliga
IKT (Informations och kommunikations-teknologi) har använts
Månadsbrev används för att informera om arbetet med språk och kommunikation
Barn erbjuds högläsning dagligen

Åtagandet är uppfyllt när:

Vi hör barnen använda nya ord och begrepp i lek och samtal

Barn efter mognad kan sätta ord på känslor, tankar och upplevelser

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Faktaböcker och böcker på andra språk finns tillgängligt på förskolan	2014-01-01	2015-07-31
Stimulera flerspråkighet med IKT	2014-01-01	2015-07-31

Resultat

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att: 93% av enhetens föräldrar anser att barnen uppmuntras i att utveckla sitt språk (88% 2013).

Avdelningarnas interna tertiärrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten och åtagandet är uppfyllt. I skalan 1-6 har 94% av avdelningarna lagt sig mellan 5-6 vad det gäller *Åtagandet är uppfyllt när: Vi hör barnen använda nya ord och begrepp i lek och samtal. Barn efter mognad kan sätta ord på känslor, tankar och upplevelser*

Avdelningarnas tertiärrapporter visar att språk och kommunikation är ett ämne som lätt går att integrera i temaarbetet, fånga i vardagen och i planerade aktiviteter.

Exempel som lyfts är bland annat att språkinriktade appar används på olika sätt vilket gäller språk, uttal och andra språk än svenska. "Bokstavslandet" från UR lyfts som ett bra arbetsmaterial. Pedagogerna på alla avdelningar har hört barnen använda nya ord och begrepp som är kopplade till temaarbetet. Högläsningen har fått mer tid på många avdelningar. Höstens samarbete mellan Östermalms bibliotek och stadsdelsförvaltning där sex läsombud från vår enhet har medverkat har uppskattats mycket. I december ska språkombud och ledning diskutera hur den nya kunskapen kan förmedlas till övriga under vårterminen. Personal var på en föreläsning om högläsning, arrangerad av stadsdelen som inte uppskattades lika mycket av alla.

I enheten behöver vi fördjupa oss i Stockholm Stads förskoleprogram angående arbetet med flerspråkiga barn. Avdelningarnas tertiärrapport 1 och 2 visade att några inte hade gjort en kartläggning tillsammans med föräldrarna. Det gäller barn med annats modersmål än svenska. Vi påmintde om uppdraget på planeringsdagen i augusti samt informerat om det på informationsmötet för nya föräldrar i enheten. Vi har fortfarande svårigheter att tolka vad som förväntas av oss i arbetssättet för att barn ska utveckla sitt modersmål.

Vi har fler barn i enheten som behöver teckenstöd och det är inte lätt att hitta pedagoger med teckenkunskaper. TAKK-kursen under hösten har varit mycket uppskattat och det finns önskemål om en fortsättning. IPaden med teckenappar är ett bra komplement.

IKT och månadsbrev redovisas gemensamt för samtliga åtaganden under "Analys och bedömning".

ÅTAGANDE:

Varje barn erbjuds en pedagogisk miljö som bidrar till barns förmåga, lust och vilja att lära och utvecklas

Förväntat resultat

Den pedagogiska miljön förändras utifrån barngruppens behov
I den pedagogiska miljön synliggörs pågående temaarbete
Alla barn har minst en pedagogisk dokumentation/termin där barnets lärprocesser och lärstrategier belyses
Material och miljö utmanar till utveckling och lärande
Det pedagogiska materialet och miljön synliggör vårt arbete utifrån förskolans likabehandlingsplan
Multimedia och informationsteknik kopplas i största mån till tema/projekt
Material finns tillgängligt i barnens nivå

Åtagandet är uppfyllt när:

Den pedagogiska miljön stödjer avdelningens temaarbete
Observationer visar att barnen använder materialet på ett kreativt och utvecklande sätt
Observationer visar att barnen disponerar rummen väl

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Studiebesök på förskolan Condoren	2014-01-01	2014-12-31

Resultat**Kommentar**

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att 95 % av enhetens föräldrar anser att den pedagogiska miljön uppmuntrar till utveckling och lärande (89 % 2013)

Avdelningarnas interna tertialrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten och åtagandet är uppfyllt. I skalan 1-6 har 94% av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandet *Den pedagogiska miljön stödjer avdelningens temaarbete. Observationer visar att barnen använder materialet på ett kreativt och utvecklande sätt samt Observationer visar att barnen disponerar rummen väl.*

Alla avdelningar har utvecklat sitt arbete med att på ett inspirerande sätt synliggöra sitt temaarbete och övriga arbete. Allt fler avdelningar har hittat arbetsformer för att synliggöra förskolans många strävansmål i det temainriktade arbetssättet och lyfter månadsbrevets vikt i arbetet. Det ser vi som ett resultat av den satsning som görs på pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt i

enheten bland annat genom väl planerade nätverk. Den pedagogiska miljön blir en naturlig del i diskussionerna och hur den påverkar verksamheten. På planeringsdagen i maj fortsatte arbetet utifrån nätverken med många utmanande och tankeväckande diskussioner. Under hösten har enhetens pedagogiska inspiratör varit ute på varje avdelning under några dagar för att fånga upp och observera avdelningarnas olika arbetssätt. Det gäller även pedagogisk miljö, material samt metod.

Avdelningarna har kommit olika långt i processen vilket är helt naturligt. Ledningen har beslutat att fortsätta satsa på nätverken 2015 då det ger mycket inspiration och leder till utveckling i en positiv anda.

Många pedagoger finner arbetsglädjen med att arbeta och dokumentera temaarbetet samt det enskilda barnets pedagogiska dokumentation. Känslan av att inte veta vad som ska dokumenteras finns fortfarande hos många. Det gäller även att hitta tiden för reflektion och dokumentation.

Vi behöver se över våra avdelningar och diskutera vilket material alla avdelningar ska erbjuda så att det skapas samma möjligheter för alla barn oberoende avdelningsplacering. Många av enhetens avdelningar behöver till exempel utveckla en tillåtande skapandehörna med återvinnings- och naturmaterial. Detta tillsammans med annat material som ytterligare väcker den kreativa lusten. Vi måste diskutera kring detta och hjälpa varandra att hitta tillfällen som inspirerar till att iordningställa en skapandehörna.

Vi beslutade under året att inte göra något studiebesök på förskolan Condoren.

ÅTAGANDE:

Varje barn ges stöd efter sitt behov

Förväntat resultat

Varje barn blir medveten om och erfar känslan av att göra framsteg
Vi uppmärksammar barn i behov av särskilt stöd i ett tidigt stadium och har ett nära samarbete med barnets föräldrar

Utvecklingssamtal/inskolningssamtal/uppföljningssamtal utgår från enhetens gemensamma dokument

Förskolans likabehandlingsplan används aktivt i verksamheten

Riktlinjerna i barn och ungdoms folder "Verksamhetsstöd - en gemensam plattform" följs

Handlingsplaner för de barn som beviljats verksamhetsstöd följs upp under våren tillsammans med ledningen

Åtagandet är uppfyllt när:

Varje barn kan följa sin läroprocess i en pedagogisk dokumentation

Arbetet utgår från avdelningens kartläggning i enlighet med

likabehandlingsplanen

Arbetet utgår från de eventuella handlingsplaner som finns för enskilda barn

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Nätverk utifrån föreläsning	2014-01-01	2015-12-31

Resultat

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att 95 % av enhetens föräldrar anser att deras barns utveckling och lärande uppmuntras (90 % 2013).

Avdelningarnas interna tertialrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten. I skalan 1-6 har 88% av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandet *Varje barn kan följa sin läroprocess i en pedagogisk dokumentation*.

Åtta nätverk med inriktning på pedagogisk dokumentation har genomförts och samtliga pedagoger i enheten har deltagit på minst ett nätverk. Utvärderingen på det visade att det uppskattats mycket och väckt många funderingar i det fortsatta arbetet.

100 % av avdelningarna har lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandet *Arbetet utgår från avdelningens kartläggning i enlighet med likabehandlingsplanen*. Nyanställd personal uppmanas att läsa och diskutera den med kollegor på avdelningen. Vårt fördjupade arbete med likabehandlingsplanen sker under hösten. Tidigare år har alla avdelningar gjort en egen skriftlig kartläggning utifrån sin avdelnings behov. Denna har sedan suttit som ett bifogat dokument till likabehandlingsplanen. I år utvecklade vi arbetet genom att vi arbetade med "Vad gör vi med resultatet" och då med utgångspunkt från varje avdelnings kartläggning. Utifrån det fick vi fram en huvudpunkt som alla ska arbeta med på förskolan under 2015 och som vi tillsammans på förskolan ska följa upp systematiskt under året.

88% av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller *Arbetet utgår från de eventuella handlingsplaner som finns för enskilda barn*.

Vi anser oss uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd på ett tidigt stadium, och lyfter våra funderingar med föräldrarna. Vi upplever ett mycket gott samarbete med samordnare på Barn och Ungdom. Vi arbetar aktivt med att implementera det systematiska Bibass-arbetet och samarbetar med habilitering, syncentralen, autismcentrum och logopeder. För att undvika missförstånd behöver det ibland tydliggöras vad som är förskolans uppdrag.

Specialpedagogens/samordnarens kunskap är av oerhört stor vikt i handledning för pedagoger och förskolechef. Det gäller även i samtal med föräldrar och externa professioner. Under hösten har vi tagit in extern psykologhjälp för att samtala om vår verksamhet på en avdelning. Spetskompetensen har varit givande då det utvecklat och bekräftat det vår samordnare redan har pratat om. Personal från den avdelningen, tillsammans med några andra pedagoger, fick vidare kunskap genom en föreläsning. Upplevelsen är att då vi står inför uppdrag som vi inte har

kompetens inom behöver vi höra samma sak flera gånger men på olika sätt för att vi ska förstå och kunna utveckla vårt arbete.

Utvecklingssamtalen fortgår kontinuerligt, inför skolstart erbjöds alla avslutningssamtal och efter inskolning har vi erbjudit uppföljningssamtal. Samtalen utgår från våra gemensamma inskolnings-, avslutnings- och uppföljningsdokument.

ÅTAGANDE:

Vi främjar en god hälsa hos varje barn

Förväntat resultat

Alla barn erbjuds en väl avvägd dagsrytm och stressfri miljö
Alla föräldrar informeras om förskolans policy vid sjukdom
Barn och personal är noggranna med handhygien
Alla vuxna är goda förebilder under måltider
Alla barn erbjuds frukt minst en gång om dagen
Minst 24 % av kosten är ekologisk
Varierad och näringsriktig mat lagas från grunden så långt det är möjligt
Fysisk aktivitet erbjuds både utomhus och inomhus

Åtagandet är uppfyllt när:

Alla barn är ute minst en gång om dagen
Alla barn erbjuds rytmik/rörelse minst en gång i veckan
Vi följer Östermalms kostpolicy för förskolor

Resultat

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att:

93% av enhetens föräldrar anser att barnen uppmuntras till fysiska aktiviteter (83%).

91% av enhetens föräldrar anser att barnen tycker maten smakar bra (ny).

93% av enhetens föräldrar anser att barnens förskola serverar en varierad och näringsrik kost (ny).

85 % av enhetens föräldrar anser sig nöjd med den information de får om maten på förskolan (ny).

Vårt arbetssätt ska säkerställa en stressfri miljö bl.a. genom goda rutiner. Diskussioner kring hur man ska dela upp barngrupperna under dagarna, för att på bästa sätt för att erbjuda en god omsorg, utveckling och lärande pågår kontinuerligt. Barnen har dagliga fria (under observation) och planerade aktiviteter både ute och inomhus. Alla barn är ute minst en gång per dag.

Under uppföljningsarbetet till tertialrapport 1 uppkom diskussion om naturens betydelse och vikten av att utnyttja den. Ur ett hälsoperspektiv är den en fantastisk tillgång till fysiska aktiviteter och fantasifulla lekar.

Efter förra årets brukarundersökning har vi genom dokumentation och månadsbrev förtydligat för föräldrar vad fysisk aktivitet innebär. Arbetet gav resultat genom en höjning med 10 %. Vi behöver fördjupa oss i Östermalms kostpolicy för förskolor. Kosten består av 33,8 % ekologiska livsmedel och minst en lunchen i veckan är vegetarisk.

Vi har börjat inventera vårt lekmaterial utifrån Naturskyddsföreningens 13 punkter som "giftbantar" förskolan som bygger på rapporten "Giftfria barn leka bäst".

En diskussion om betydelsen av handtvätt och barns sjukfrånvaro startades på ett föräldraråd utifrån projektet HYFS. Vi ser det som mycket intressant projekt att arbeta med speciellt under januari och februari 2015.

Engelbrekts förskolors hälsovecka som planerades av enhetens hälsocoacher är genomförd. Där avslutades veckan med Engelbrektsloppet för våra blivande skolbarn på förskolans dag den 15 maj. Loppet gick av stapeln på Stockholm stadion och alla barn i enheten kom och hejade på.

Inomhus har barnen bland annat deltagit i rytmik och miniröris.

Till VP 2015 ska vi ändra formuleringen "Alla barn erbjuds en avvägd dagsrytm och stressfri miljö" så att det tydligare framgår att vi ska ha ett förebyggande arbetssätt.

Bedömning och analys

Vår bedömning är att vi erbjuder en verksamhet av hög kvalitet. Vi har valt att dela in nämndmålen i flera mindre åtaganden utifrån läroplanens riktlinjer och skollagen. Syftet har varit att underlätta för alla pedagoger när avdelningarnas arbetsplaner ska skrivas och i uppföljningsarbetet. De "Förväntade resultaten" och "Åtagandet är uppfyllt när" har styrt arbetssätten och följts upp bland annat genom avdelningarnas skriftliga tertialrapporter. De "Förväntade resultaten" och "Åtagandet är uppfyllt när" styr arbetet i och med att det följs upp kontinuerligt tillsammans med likabehandlingsplanen och avdelningens egen kartläggning. Att ha en gemensam layout på avdelningarnas dokument leder till att det är lättare att fördjupade diskussioner på nätverksmöten, APT och planeringsdagar. Vi lyfter KF:s mål och nämndmålen på APT för att tydliggöra den organisation vi är en del av.

Vi strävar efter att vara tydliga vad det gäller mål, riktlinjer och vad som förväntas av var och en. Det är en ständigt pågående process där årshjul, gemensamma dokument, kalendarier (terminsvis), nätverk och APT är exempel på forum för utvecklingsarbetet. Det är också här vi lägger fokus för att skapa en likvärdig förskola.

Ledningen har träffat varje avdelningen för att analysera brukarundersökningen, tertialrapport och kvalitetsindikator under hösten. I år har vi utvecklat underlaget till avdelningarnas T2:a så att även brukarundersökning och kvalitetsindikatorn skrivs in i dokumentet. Det har bidragit till att "den röda tråden" har blivit tydligare. I år hade ledningen inte flyttat nya barn till rätt avdelning, vilket bidrog

till att avdelningarna fick vänta på sitt egna resultat på brukarundersökningen till efter sommaren.

Delaktighet är en viktig del i vår verksamhet. Efter önskemål 2013 så fokuserade nätverken på allas delaktighet under våren 2014. Det innebär att under en fyraveckors period hade alla pedagoger på samma avdelning varit på nätverk i pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt. Uppföljningen visade att det är ett vinnande koncept, det var lyckat och uppskattat av både pedagoger och ledning. Hösten lades inte upp på samma sätt eftersom stadsdelen gjorde en satsning på läsombuden. Det har dock visat sig att det hade varit möjligt att behålla våra interna nätverk. 2015 återgår vi till samma upplägg som vårterminen.

Vi ser månadsbreven som ett viktigt verktyg för varje avdelning att förmedla det pedagogiska arbetet till både föräldrar och ledning. Under planeringsdagen i februari lyfte och diskuterade ledning och varje avdelning deras månadsbrev vilket gav positivt resultat. Allt fler avdelningar ser sitt månadsbrev som en del i deras systematiska kvalitetsarbete.

Kvalitetsindikatorn är fortfarande svårtolkat och det vore bra med en ordentlig utbildning med samtliga avdelningsansvariga/enheter om vad varje nivå betyder i praktiken med verksamhetsnära exempel. På så vis blir det lättare att diskutera resultaten.

Vi har alltid med representanter i förvaltningens olika satsningar. Vi ser att det är av oerhörd stor vikt att syfte, mål och diskussioner med grupperna alltid tydliggörs för både deltagare och ledning

Svårigheter att rekrytera förskollärare och erfarna barnskötare fortsätter och det är en tidskrävande process för samtliga berörda.

2015

En förskollärare/platsansvarig i enheten har gjort en sammanställning med appar till iPaden utifrån Läroplanens strävansmål och enhetens åtaganden. Sammanställningen har mailas ut till samtliga pedagoger i enheten. Förskolläraren och enhetens pedagogiska inspiratör har varit på en föreläsning om iPad som dokumentationsverktyg. De har tillsammans förberett och haft ett nätverk utifrån föreläsningen och presentationen av appar. Nätverket blev mycket uppskattat och vi ska planera in fler till nätverk med samma innehåll 2015. Erfarenheten av att arbetet med iPad och powerpoint på dator varierar stort och det är något vi behöver fånga upp. Vi planerar att göra grupper där pedagogerna ligger på samma erfarenhetsnivå då vi har nätverk kring IKT.

"Vi bör tillföra mer stimulerande, varierande och utmanande material i vår utomhusmiljö". Detta har varit en återkommande mening i våra rapporter men det har ännu inte prioriterats. Det måste göras under 2015.

Barnkonventionen och det systematiska arbetet med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling ska tydliggöras under 2015.

Vi måste fördjupa arbetet och tydliggöra vad som är en godkänd nivå för enhetens 3 barn (1%) som har annat modersmål än svenska och 75 barn (25,3%) som har fler modersmål varav ett är svenska. Svårigheten ligger i att tyda uppdraget i hur vi ska stärka de barn som har flytande svenska och annat modersmål.

Barns inflytande

NÄMNDMÅL:

Förskolornas arbetsformer och förhållningssätt medverkar till att varje barn i förskolan utvecklar demokratisk kompetens.

ÅTAGANDE:

Med våra arbetsformer och förhållningsätt medverkar vi till att varje barn utvecklar förståelse för demokratiska värden

Förväntat resultat

Vårt dagliga arbete utgår från vår likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och avdelningens kartläggning
Barnen är medvetna om att deras åsikter har betydelse
Vår verksamhet genomsyras av demokrati samt våra värdeord glädje, engagemang och omtanke
Flickor och pojkar, det vill säga alla barn, har samma möjligheter utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller
Barnen möts av ett interkulturellt förhållningssätt

Åtagandet är uppfyllt när:

Barnen hjälper varandra

Barnen lyssnar på varandra

Alla barn vågar "ta plats"

Barnen kan lösa små konflikter själva

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Barns delaktighet i arbetet med kartläggning av likabehandlingsplanen	2014-01-01	2014-12-31

Resultat

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att:

96% av enhetens föräldrar anser att flickor och pojkar ges lika möjligheter att utvecklas (94 % 2013).

96% av enhetens föräldrar anser att deras barn uppmuntras i att utveckla sina sociala förmågor (92% 2013)

97% av enhetens föräldrar anser att personalen på förskolan bemöter deras barn på ett respektfullt sätt (ny).

92% av enhetens föräldrar anser att personalen är lyhörd för deras barns önskemål och behov (ny).

93% av enhetens föräldrar anser att deras barn uppmuntras i att ta egna initiativ och eget ansvar (91% 2013).

Avdelningarnas interna tertialrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten. I skalan 1-6 har 100% av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandena. Vi behöver dock göra en omformulering vad det gäller åtagandena till 2015 så att vikten av vårt främjande arbetssätt tydliggörs.

Tertialrapporten visar att det ständigt arbetas med åtagandet, oberoende vilken annan aktivitet som bedrivs i verksamheten. Det handlar om hur vi planerar grupperna i det dagliga arbetet på avdelningen, hur vi bemöter barnen, när och hur vi ingriper vid konflikter och så vidare. Under utvecklingssamtalen med avdelningarna har det dock framkommit att dokumentet likabehandlingsplanen inte är ett levande dokument och vi behöver stärka dess betydelse.

Kartläggning inför arbetet med likabehandlingsplanen görs utifrån en gemensam checklista på varje avdelning. Vi har arbetat utifrån "Vad gör vi med resultatet" på ett APT för att lyfta vad varje förskola ska fördjupa sig i tillsammans under 2015. Föräldrar får en enkät inför kartläggningen som är anonym med frågor utifrån diskrimineringslagen och skollagen inför vårt kartläggningsarbete. Inget speciellt att arbeta med har kommit in i enkäten.

Vi bör utveckla arbetet vad det gäller barnens medvetenhet om att deras åsikter har betydelse. Vi vill fokusera på matsituationen då reglerna ser väldigt olika ut på avdelningarna. En stor utmaning i det här åtagandet är att lyfta och diskutera varför vi ibland gör och säger som vi gör. Rutiner/regler lever ibland vidare utan att vi reflekterar över varför vi gör som vi gör. Den stora utmaningen är att våga ifrågasätta och bli ifrågasatt av varandra. Vi har blivit bättre på det och vi fortsätter våra diskussioner utifrån uppdraget. Här har avdelningsansvariga ett extra ansvar att våga, vilja och utveckla diskussionerna på avdelningsmöten.

Då avdelningsansvariga hade nätverk/egen planeringsdag med ledningen diskuterades värdeorden glädje, engagemang och omtanke. De efterlevs men är inte förankrade som enhetens värdeord hos alla. Diskussionen visade att det finns ett önskemål om att förnya orden så att lärandet och uppdraget lyfts.

Avdelningsansvarig förskollärare ansvarar för att arbetslaget arbetar utifrån förskolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling samt att avdelningens egna kartläggning utvärderas kontinuerligt. Fördjupningsarbetet då föräldrar får enkäter sker i november. I år har femårsgrupperna fokuserat och gjort barnen mer delaktiga i utvärderingen av vårt arbete genom att till exempel synliggöra barnkonventionen. Detta arbete ska vi fördjupa under kommande år

Brugarundersökningens resultat med uppdelning pojkar och flickor visar att föräldrar till pojkar och flickor många gånger uppger olika nöjdhet i samma fråga.

Vi har sett svårigheter hur vi ska lägga upp arbetet med det interkulturella förhållningssättet. Vi fick tips om att lyfta, vara nyfiken på och diskutera de platser i Sverige och länder som barnen besökt underlättar arbetet.

Bedömning och analys

Tidigare har 18 avdelningar gjort sin egna kartläggning som sedan har bifogats till förskolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. I år har varje avdelning gjort sin kartläggning som tidigare. Nytt för i år är att vi arbetade utifrån "Vad gör vi med resultatet" för att tillsammans ta fram det gemensamma fokusområdet på varje förskola. Syftet är att skapa ett gemensamt förhållningssätt och underlätta den kontinuerliga utvärderingen av dokumentet.

Arbetet med barnkonventionen har kommit igång i samtliga femårsgrupper. Arbetet ska vidareutvecklas 2015.

Förskola och hem

NÄMNDMÅL:

Invånare på Östermalm erbjuds valfrihet och mångfald

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Arbeta systematiskt för att informationen på Jämför service ska vara korrekt, tydlig och uppdaterad	2013-01-01	2014-12-31

ÅTAGANDE:

Vi ger information till föräldrar som ansöker om förskola

Förväntat resultat

Åtagandet är uppfyllt då:

Föräldrar väljer förskola aktivt

Föräldrar känner sig väl informerade om förskolans verksamhet efter besök

Hemsidan är tydlig och uppdaterad två gånger om året

Resultat

Kommentar

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att 92 % av enhetens föräldrar har haft möjlighet att välja vilken förskola deras barn ska gå på (84% 2013).

Förskolechefen eller biträdande förskolechef har regelbundet visningar av alla förskolor i enheten på dagtid. Där har föräldrar möjlighet att få svar på sina frågor,

titta på lokalen och bilda sig en uppfattning av förskolan och verksamheten. Vi svarar på frågor i telefon och på mail.

Vår hemsida uppdateras regelbundet. Under hösten har visningsdatum förmedlats på hemsidan samt information om hur kösystemet fungerar, eftersom vi får många frågor om detta. Vi är inte lika informativa på JämförService men har de dokument som ska finnas samt länk till enhetens hemsida. Det är hemsidan som föräldrar och arbetssökande har läst då de hör av sig till oss.

Vi bör utveckla ett underlag för visningar för att underlätta och säkerställa att alla föräldrar får likvärdig information oberoende vem som har visningen.

NÄMNDMÅL:

Förskolorna samverkar med föräldrar och med skolans förskoleklass.

ÅTAGANDE:

Föräldrar informeras om förskolans mål och arbetssätt

Förväntat resultat

Pedagoger ansvarar för ett professionellt samtal/bemötande i den dagliga kontakten

Föräldrar får muntlig och skriftlig information under inskolningen

Föräldrar erbjuds uppföljningssamtal efter inskolning

Föräldrar erbjuds samtal inför byte av avdelning

Föräldrar erbjuds utvecklingssamtal minst en gång per år

Månadsbrevet har fokus på det pedagogiska arbetet

Barnets pärm finns alltid tillgänglig

Föräldramöte erbjuds en gång per år

Föräldrarepresentant och avdelningsansvarig medverkar i förskolerådet en gång per termin

Åtagandet är uppfyllt då:

Brukarundersökningens resultat visar minst 80% nöjda föräldrar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Minska svaren "vet-ej" i Brukarundersökningen	2014-01-01	2014-12-31
Utveckla Månadsbrevens innehåll.	2014-01-01	2014-03-31

Resultat

Resultatet från brukarundersökningen 2014 visar att:

95% av enhetens föräldrar anser att de har fått information om förskolans mål och arbetssätt (93% 2013).

91% av enhetens föräldrar anser att de känner sig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten (87% 2013)

91% av enhetens föräldrar anser att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten (ny).

96% av enhetens föräldrar anser att de som helhet är nöjd med barnens förskola. (91% 2013).

96% av enhetens föräldrar anser att de kan rekommendera sina barns förskola (91% 2013).

91% av enhetens föräldrar anser att deras barns utveckling synliggörs och dokumenteras (88% 2013).

Avdelningarnas interna tertialrapporter visar att alla arbetar utifrån de förväntade resultaten. I skalan 1-6 har 94% av avdelningarna lagt sig mellan 4-6 vad det gäller åtagandena. Vi strävar ständigt efter tydlig kommunikation och känner att vi har lyckats bra.

Alla avdelningar har haft föräldramöte i början av hösten då barngrupperna är nya. Några avdelningar hade även ett extra föräldramöte under vårterminen. Den nya ledningen har då gått runt och presenterat sig på samtliga avdelningar.

Under planeringsdagen i februari gick ledningen runt till avdelningarna för att diskutera månadsbrevens upplägg och innehåll. Vi ser att det pedagogiska arbetet har fått ytterligare fokus i fler av avdelningars månadsbrev.

Utvecklingssamtalens underlag är detsamma som tidigare år och varje avdelning bestämmer själva tidpunkt för samtal. Det finns dock önskemål om att utvärdera och revidera underlagen.

Förskolechef eller biträdande förskolechef har haft informationsmöte för nya föräldrar tillsammans med personalen på småbarnsavdelningar. Föräldrarna har sedan fortsatt till "sin" nya avdelning och personal..

Från och med hösten har alla avdelningar planering en dag i veckan mellan 7.30 - ca 8.50. Tidigare har 8 av 18 avdelningar haft det och det har varit mycket positivt. Pedagogerna får mer tid för barnen efter omfördelningen av planeringstiden och kvällstiderna minimeras. Det blir en förändring för många och vi ska utvärdera det i december. Information har givits på förskoleråd och månadsbrev.

Alla förskolor har haft förskoleråd under våren och under hösten. Här ges information samt tillfälle för diskussioner utifrån frågor som kommit in till föräldrarepresentanterna. Det som kom upp på flera ställen handlade om vår sjukdomspolicy, maten och giftfri förskola.

På förskoleråden har vi lyft att vi inte kommer att ta in professionell fotograf till förskolorna från 2015. Vi har också informerat om att avdelningarna kommer att ta gruppbild själva. Föräldrar kommer att få kopia på fotografiet så att man kan prata om barnens kamrater hemma.

ÅTAGANDE:

Vi förbereder barnen och har goda former för övergången till förskoleklass

Förväntat resultat

Åtagandet är uppfyllt då:

Alla föräldrar erbjudits avslutningssamtal inför skolstart

Särskild uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd

Undervisningen i 5-årsgrupp utgår från enhetens gemensamma dokument

Samarbetet med skolan fungerar enligt gemensam handlingsplan

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Handlingsplan förskola/skola 2014/15	2014-01-01	2014-12-31

Resultat

Avdelningarnas interna tertiärrapporter visar att samtliga avdelningar med äldre barn är mycket nöjda med arbetet med 5-årsgruppen. Här samarbetar avdelningar och även förskolor och det upplevs som positivt att planera och arbeta med andra än de på sin avdelning.

Tertiärrapporten visar vidare att det är ett stort missnöje vad det gäller samarbetet med Engelbrektsskolan. En förskola fick kontakt med Engelbrektsskolan och bad om ett enskilt studiebesök med blivande skolbarn. Detta upplevdes som väldigt positivt då barnen fick ställa frågor och nervositet och oro lugnades något. Andra förskolor fick inte svar på sina telefonsamtal. Samtliga avdelningar fick inbjudan till Engelbrektsskolan men det visade sig då alla kom dit att även föräldrar var inbjudna. Det fanns en oro hos föräldrarna och vuxnas frågor fick fokus. Förskolechef försökte få kontakt med rektor som inte återkopplade på förskolechefens samtal.

På en förskola var Franska skolan mycket föredömliga genom att hälsa på deras kommande skolbarn i mycket god tid och barnen fick då visa sin förskola och pärm. Denna typ av samarbete önskar vi mera av.

Samtliga föräldrar erbjöds avslutningssamtalen innan sommaren. Samarbete med föräldrar och blivande skola för de barn som är i behov av särskilt stöd har genomförts men i vissa fall har förskola och föräldrar fått ligga på.

Både förskola och skola lyfte i ett möte under våren att handlingsplanen är för omfattande. Vi ser att den gärna kortas ner.

Bedömning och analys

Vår bedömning är att vi erbjudit barn och deras vårdnadshavare en förskola av god kvalitet. Vi behöver lyfta vad "Stockholm stads kulturutbud" är på samma sätt som vi lyfte "Fysisk aktivitet" föregående år

Allt fler avdelningar använder bilder/film för att synliggöra verksamheten på föräldramöten vilket uppskattas. Det ska uppmuntras vidare.

Vi anser att vi gjort vad vi kunnat för att etablera bra samarbete med skolan.

Tidigare utvecklingsinsatser

Utvecklingsområden på enhetsnivå utifrån kvalitetsredovisningen 2013

- *Satsningen på pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt kommer att fortsätta under vårterminen.* Ledning har tagit beslut att fortsätta med arbetet som en del i verksamheten.
- *Återuppta enhetens vilande styrgrupp.* Möten med platsansvariga har varit kontinuerligt.
- *Önskemål har kommit från föräldrar att få en webbaserad enkät om förskolans arbete med likabehandling/plan mot kränkande behandling.* Fungerar ej på grund av tid och/eller kostnad.
- *Vi ska diskutera avdelningarnas månadsbrev på ett APT för att säkerställa ett likvärdigt innehåll med det pedagogiska arbetet i fokus.* Har genomförts i februari.
- *Vi ska analysera brukarundersökningens resultat tillsammans med avdelningarna i ett tidigare skede.* Det har varit svårt att få det att fungera i ett tidigt skede då det är 18 avdelningar och vi har haft dem på planeringstiden på dagtid.
- *Vi ska sträva mot att ge analysen av kvalitetsindikatorn lika mycket värde som brukarundersökningen.* Vi har inte lyckats med det i år.
- *Säkerställa att alla avdelningar gör en kartläggning (och handlingsplan vid behov) för enhetens flerspråkiga barn.* Lyftes på planeringsdagen samt inför kartläggningen om flerspråkiga barn.
- *Implementera det systematiska Bibass-arbetet.* Det är ett stort och ansvarsfullt uppdrag som behöver få mer tid på sig att bli en självklar del i det systematiska kvalitetsarbetet.
- *Utveckla hur vi kommunicerar brukarundersökningens begrepp "fysisk aktivitet" till föräldrar.* Har kommunicerats genom dokumentation på avdelningar och i månadsbrev. Höjning skedde med 10 % från 83% till 93 %.
- *Minska svaren "vet-ej" i Brukarundersökningen.* Ej analyserats
- *Samarbetet med förskoleklassen ska stärkas genom handlingsplan förskola/skola 2014/2015.* Arbetet med skolorna har inte fungerat. Vi har gjort vad vi kan och önskar en kortare handlingsplan.
- *Göra barnen i 5-årsgruppen mer delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling.* Barnen har arbetet med delar ur barnkonventionen och arbetet ska utvecklas vidare under 2015.

- *Ta del av andra avdelningars sätt att genomföra föräldramöten i syfte att få nya idéer.* Diskussioner fördes på avdelningsansvariga planeringdag/nätverksmöte.

Kvalitetsindikatorn

Vi inväntar ny utvärdering från avdelningarna som ska vara klara 19 december. Avdelningsansvariga och ledning har under hösten tittat närmare på "Kommentarsmaterialet till stöd för förskolechef i arbetet med Stockholm stads kvalitetsindikator" som underlag inför självvärderingen då det är mer beskrivande.

Det uppskattades mycket då självvärderingsunderlaget fortfarande känns svårt att få en samsyn kring. En föreläsning, alternativt i skriftform, för all personal med verkliga exempel på hur verksamheter och arbetssätt i de olika nivåerna ser ut är önskvärt.

Att nivåerna varierar visar många gånger mer hur arbetslagen tolkat texten än skillnaderna i verksamheterna.

Pedagogisk miljö och material

Variation mellan förskolorna, 3,00 - 4,67 (Avdelningsvis varierade resultatet mellan nivå 3 och 5).

Medel 4,05

För att utveckla vårt arbetssätt vidare ska vi i vårt arbete med pedagogisk dokumentation och temainriktat arbetssätt även lyfta in den pedagogiska miljön i samtalen

Skapande verksamhet och olika uttrycksformer

Variation mellan förskolorna, 3,71 - 4,25.

Medel 3,39.

För att utveckla vårt arbetssätt vidare ska vi gå igenom skapande, bygg och konstruktionsmaterial på varje avdelning för att säkerställa likvärdiga förutsättningar för barns skapande.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling

Variation mellan förskolorna, 3,00 - 4,50 (Avdelningsvis varierade resultatet mellan nivå 3 och 5).

Medelnivå på 3,99.

För att utveckla vårt arbetssätt vidare så måste vi skaffa oss mer kunskap kring hur man ska och kan stödja barn som talar svenska flytande och som har ytterligare ett modersmål. Hur man gör om föräldrar vill att man stödjer modersmålet men

barnet inte verkar uppskatta det. Hur man kan stödja modersmålet då ingen pedagog talar språket och så vidare.

Barns matematiska utveckling

Variation mellan förskolorna, 3,00 - 4,43 (Avdelningsvis varierade resultatet mellan nivå 3 och 5).

Medelnivå på 3,90.

För att utveckla vårt arbetssätt vidare ska vi gå igenom skapande, bygg och konstruktionsmaterial på varje avdelning för att säkerställa likvärdiga förutsättningar för barns skapande.

Naturvetenskap och teknik

Variation mellan förskolorna, 3,00 - 4,11

Medelnivå på 3,59 (Avdelningsvis varierade resultatet mellan nivå 3 och 5).

Majoriteten av pedagogerna känner att de kan lägga sig på en högre nivå vad det gäller naturvetenskap jämfört med tekniken. För att utveckla vårt arbete ska vi utmana oss att ta in tekniken i vardagen.

Enhetsgemensamma insatser

Vi startade upp höstterminen med en gemensam föreläsning om "Anknytning i förskolan". Det var en uppstart inför höstens inskolningar samt nya grupper.

Utöver det har vi medverkat i VFU-nätverk, läsombudens nätverk, kulturombudsmöten, hälsocoachmöten, miljöutbildning och Bibassgruppen som stadsdelen ansvarar för.

Enhetsmässigt har vi satsat på fortbildning utifrån verksamheternas behov kring arbetet med Bibass. Vi har gjort en satsning på fortbildning och nätverk gällande pedagogisk dokumentation med iPad.

Enhetens analys av kvaliteten

Utifrån utvärderingarna 2014 ska vi inom samtliga indikatorsområdena 2015:

- utvecklas vidare genom nätverk med **pedagogisk dokumentation** i det temainriktade arbetet. Våren 2014 hade vi nätverk om pedagogisk dokumentation i det temainriktade arbetssättet. Den anonyma utvärderingen visade att det uppskattades mycket av pedagogerna. Under höstens upplägg utan nätverken känner vi att behovet är stort att återgå till vårens vinnande koncept.
- arbeta med **likabehandlingsplanen** ännu mer systematiskt under året.

- utbilda pedagoger utifrån den kunskap och erfarenhet man har av **IKT**, exempelvis iPad och power point.
- titta på avdelningarnas bygg och konstruktionsmaterial för att arbeta mot en likvärdig grund oberoende avdelning

Utvecklingsområden på enhetsnivå

Pedagogisk dokumentation, temainriktat arbetssätt, IKT och likabehandlingplanen är de områden som enheten kommer att satsa vidare på under 2015.

Vi kommer att återuppta nätverksmöten varje fredag för att fokusera på vidare utveckling inom områdena ovan. Fredagstiden då inget nätverk är inplanerat för avdelningen ska tiden användas till utvecklingsarbete på avdelningen. Även tid på APT kommer att fokusera på detta.

Vi ska synliggöra vårt arbete och oftare ställa oss frågan "varför gör vi som vi gör?"

Föräldramöten planeras i början av 2015 på flera av enhetens förskolor. Syftet är att förskola och hem tillsammans ska utarbeta en gemensam sjukdomspolicy för avdelningen.

Förslag till stadsdelsnämnden

Bilagor